

Conceptnota Green Deal “Zwaar wegtransport met groene EV en H2”

Initiatief van Ceo's 4 Climate, Brugge geeft Energie en stad Brugge

Het zwaar wegtransport: een cruciale schakel in de groene transporttransitie.

De ambitie

Met een “Green Deal zwaar wegtransport met groene EV en H2” willen we een engagement aangaan met de voornaamste betrokkenen uit de transportsector, de Vlaamse Overheid en kenniscentra. Een overkoepelend kader, in de vorm van een Green Deal, moet meer duidelijkheid scheppen over het te volgen traject in de integratie (en implementatie) van groene energie (EV en H2) voor vrachtwagenvervoer in Vlaanderen.

Rekening houdend met de internationale doelstellingen, is het doel een traject voor te leggen tot 2028, met doorkijk naar 2040. Tegen 2040 moeten namelijk alle nieuwe vrachtwagens emissieneutraal opereren.

Binnen dit traject zal ook aandacht zijn voor realisaties op korte termijn (2026). Een optimale bundeling van expertise, kennis, mankracht en initiatieven zal hierbij essentieel zijn.

Beleidscontext EU/BE*

- De Europese Commissie kondigde in februari II nieuwe CO2-emissiedoelstellingen voor vrachtwagens aan : 45% CO2-reductie in 2030. Dit betekent 400.000 emissievrije trucks in Europa, jaarlijks 100.000 nieuw geregistreerde vrachtwagens erbij
- Op de klimaatop in Egypte heeft België de ambitie ondertekend om tegen 2040 emissievrij zwaar wegverkeer te realiseren. Gezien een vrachtwagen op 10 jaar wordt afgeschreven, is 2030 de reële termijn om deze ambitie te bewerkstelligen.



*Deze Green Deal takt op vele andere beleidskaders van verschillende niveaus aan, die verder in het complete voorstel worden toegelicht.

Grensoverschrijdend verbinden

Gezien het grensoverschrijdende karakter van vrachtvervoer, is het relevant om naar nationale initiatieven te kijken met betrekking tot vergroening en te leren uit hun resultaten.

Een samenwerking met het [LIFE NEW HYTS](#) project omtrent een [waterstofconvenant](#) van de provincie Utrecht (NI) is voor deze Green Deal opgezet. Andere partnerschappen zijn in de maak.

De uitdaging

De oproep naar een vergroening van onze mobiliteit in Vlaanderen en de daartoe nodige faciliteiten klinkt al enkele jaren, op alle fronten, klaar en duidelijk. De huidige vervuiling van het zwaar wegtransport blijft echter de vooruitgang in de vergroening van onze mobiliteit afremmen. De randvoorwaarden om namelijk ook het zwaar wegverkeer te decarboniseren, hinken nog heel erg achterop. Ondertussen voelen bedrijven en transportfirma's – onder druk van de economische en energiecrisis – de nood aan groene brandstoffen voor vrachtwagens meer dan ooit doorwegen. De transitie moet dringend een paar versnellingen hoger schakelen. Enkele bevindingen:

- Het transport is verantwoordelijk voor 21% van de uitstoot van broeikasgassen in België, 8% door het zware transportverkeer (2019). Transport is de enige sector in België waarvan de uitstoot sinds 1990 is blijft toenemen.
- Ruim 10.500 transportbedrijven in België waarvan 98% vrachtwagens op diesel opereren.
- Bedrijventerreinen zullen in de nabije toekomst zelf moeten voorzien in het laden van hun EV bestelwagens en trucks. In 2030 gaat dit om ruim 12.500 elektrische bestelauto's en EV Trucks en meer dan 30.000 in 2050.

Samen sneller schakelen

Heel wat initiatieven in de branche laten zien hoe de transitie naar een klimaat neutrale transportsector al van start is gegaan. Men wacht niet langer op beleidsinstructies of fiscale voordelen van hoger hand. De hoge energie- en brandstofkosten hebben velen gedwongen drastisch te investeren in hun bedrijfsvloot en eigen groene energieproductie.

Enkele voorbeelden:

- **Colruyt group** – groene EV & H2 tankstations & emissievrij vrachtvervoer
- **Total energies** - switch to EV chargers, 1^e H2 tankstation voor De Lijn bussen in Antwerpen en 30 HRS projects in West-Europa.
- **H.Essers** - waterstofstation voor Trucks in Genk (olv Pom Limburg)
- **Ikea** – eigen energieopwekking, klimaat positief tegen 2030, service personeel rijdt op H2
- **Volvo trucks, DAF Trucks**: serieproductie heavy EV trucks gestart eind 2022 en voorjaar 2023
-

Dergelijke individuele experimenten tonen de mogelijkheden en haalbaarheid voor de lokale productie, distributie en toepassing van groene energie voor EV en H2 wegvervoer.

Het Green Deal kader bundelt dergelijke krachten bottom-up tot een unieke samenwerking van lokale ondernemers, kennisinstellingen en overheden om zo de nodige voorwaarden en ruimte te scheppen voor een versnelde transitie van zware transportvoertuigen.

Dat de sector voor belangrijke uitdagingen staat, is dus duidelijk. Hoe deze best behaald kunnen worden, ligt niet vast en vraagt om gezamenlijk overleg met de betrokken stakeholders. De Green Deal moet een kader bieden om knelpunten waar nog onzekerheden rond bestaan, aan te pakken. Deze knelpunten werden in 3 pijlers gecategoriseerd:

Energie	Faciliteiten	Wettelijk kader
<ul style="list-style-type: none">• Capaciteit energie- & netwerkbeheerders• Verzwaren netaansluiting• Herziening efficiëntie processen netaansluitingen & vergunningen• Onderzoek & innovatie groene H2• Rendabiliteitsshift tov fossiele brandstoftrucks• Afvalstromen batterijen	<ul style="list-style-type: none">• Schrijnend tekort aan laadfaciliteiten• Beperkte data-uitwisseling• EV (en H2) Trucks• Transport, opslag en distributie H2• Circulariteit laad- en opslaginfrastructuur	<ul style="list-style-type: none">• Strategische locaties en ruimte voor Clean Energy Hubs• Coherent geïntegreerd beleid• Uitbreiden van financieringen zoals CPT subsidies• Wettelijk kader (beperkend of ontbrekend)• Veiligheidsnormen• Juridische hindernissen

Voorstel Green Deal zwaar wegtransport met groene EV en H2

De verscheidenheid aan knelpunten bewijst dat deze problematiek verschillende economische en bestuurlijke sectoren treft en een overkoepelende inspanning vereist.

Alle betrokken partijen (transportfederaties, agentschappen energie en mobiliteit, sectororganisaties, netbeheerders, truckconstructeurs, kenniscentra, tankstations etc...) in deze oplossingsgerichte samenwerking, ambiëren in deze Green Deal hetzelfde doel: De weg vrijmaken naar het decarboniseren van vrachtwagens en het ontwikkelen van de daartoe nodige ruimtelijke en facilitaire noden.

Dit willen we beogen adhv 3 strategische doelstellingen:

De hoofddoelstellingen:

(termijn van 4 jaar, inspanningsverbintenis)

1. De integratie van groene energie (EV) en H2 in het wegtransport begunstigen en promoten

- Aankaarten knelpunten in het wettelijk & juridisch kader omtrent groene EV, H2, hun distributie, hun gebruik,...
- Promotie bij de eindgebruikers (transportfirma's, bedrijven,...) – ism de overheid
- Verdere kennisopbouw omtrent innovatieve groene brandstoffen (H2) en hun LT implementatie – ism kennisinstellingen & truckconstructeurs obv het Vlaams Waterstofbeleid

2. Bijdragen aan de verduurzaming van 50 partnersites en de aankoop van 25 EV Trucks

- Informeren van bedrijven in hun transitie naar energie coproductent
- Begeleiden van bedrijven- en industrieterreinbeheerders naar het uitbouwen van (openbaar toegankelijke) laadpleinen voor het laden eigen transportmiddelen, maar ook als verdienmodel voor externe gebruikers.
- Begeleiden van transportfirma's in de investering in groene EV-trucks (subsidies, etc)
- Kennisdeling tussen partners onderling (resultaten, bevindingen, knelpunten, ROI, ...)

3. "Clean Energy Hub" pilootprojecten opzetten

(= hybrid DC & H2 tankstation) gedetailleerde info in het Green Deal Voorstel)

- Potentiële ruimte(n) bepalen
- Vergunning verkrijgen
- Lokale groene energie voorzien
- Laad- (en tank) faciliteiten uitrollen*
- Slimme software ontwikkelen
- Promotie en datatracking ter evaluatie*

** sommige actierichtlijnen zullen na deze Green Deal in uitvoering treden.*

Contact:

CEO's 4 Climate – Dorine Degryse
056 36 14 97 – dorine@ceos4climate.eu

Dirk Van der Stede – Vito
Dirk.vdstede@outlook.com